

Uppföljning av Karriärtjänster bidragsåret 2017

Detta PM redovisar uppgifter för karriärtjänstreformen bidragsåret 2017.

Resultatet sammanfattas i punkterna nedan:

- Under 2017 betalade Skolverket ut drygt 1,2 miljarder kronor i statsbidrag till huvudmän som inrättat karriärtjänster för lärare.
- Statsbidraget finansierade löneökningar för ca 15 000 förstelärare och ca 170 lektorer.
- Lärarna som fått del av statsbidraget är väl spridda i landet. Nästan alla kommuner har tillsatt förstelärare och antalet förstelärare hos de enskilda huvudmännen ökar.
- Tre av fyra förstelärare är kvinnor
- Den genomsnittliga månadslönen uppgår till 41 168 kronor hösten 2017.
- Antalet förstelärare med tillsvidarejänst ökat från 44 till 54 procent (hösten 2017) sedan hösten 2016.
- Antalet lektorer har under 2017 även varit oförändrad och fortsatt lågt.

Innehållsförteckning

Färre huvudmän rekviderar för fler karriärtjänster	2
Fortsatt ökning av antalet karriärlärare.....	2
Flest förstelärare arbetar hos kommunerna.....	2
Tre av fyra förstelärare är kvinnor	3
Fyra av fem förstelärare i grundskolan är kvinnor	4
Flest karriärlärare har en tillsvidareanställning	4
Förstelärares medellön ökar.....	5
Förstelärarna undervisar främst inom de högskoleförberedande programmen.....	6
Matematik och svenska vanligaste ämnena för förstelärare	6
Förstelärarna är väl fördelade över landet	7
Antal lektorer är fortsatt lågt.....	7
Extra statsbidrag inom utanförskapsområden	8
Fördelning mellan män och kvinnor samt förstelärare och lektorer	9
Genomsnittlig lön.....	9
Bilaga	10

Tabellförteckning

Tabell 1 Antal rekvisitioner för våren 2017 och hösten 2017.....	2
Tabell 2 Antal och andel förstelärare per huvudmannakategori våren 2017 och hösten 2017.....	3
Tabell 3 Könsfördelning per huvudmannakategori för förstelärare i procent 3	
Tabell 4 Könsfördelning per skolform för förstelärare i procent.....	4
Tabell 5 Anställningsform för förstelärare.....	5
Tabell 6 Medellöner för förstelärare	5
Tabell 7 Fördelning av förstelärare mellan gymnasieprogram samt andel elever inom program för våren 2017 och hösten 2017	6
Tabell 8 Geografisk spridning av förstelärare	7
Tabell 9 Sammanställning av bidragsåret 2017 för utanförskapsområden.....	8
Tabell 10 Antal kvinnor och män med en karriärtjänst 2017	9
Tabell 11 Genomsnittlig lön totalt och fördelat på kön 2017.....	9
Tabell 12 Antal lektorer per huvudmannakategori under våren 2017 och hösten 2017	10
Tabell 13 Anställningstyp för lektorer.....	10
Tabell 14 Medellöner för lektorer	10
Tabell 15 Fördelning per huvudmannatyp för lektorer i procent	11
Tabell 16 Könsfördelning per skolform för lektorer i procent	11
Tabell 17 Den geografiska spridningen av lektorer våren 2017 och hösten 2017 ..	11
Tabell 18 Skolformer och årskurser för förstelärare våren 2017.....	12
Tabell 19 Skolformer och årskurser för förstelärare hösten 2017.....	13

Färre huvudmän rekviderar för fler karriärtjänster

Under hösten 2017 har huvudmännen totalt begärt ut medel för ca 625 miljoner kronor. Detta är en minskning med ca två miljoner kronor i jämförelse med våren 2017 då huvudmännen begärde ut medel för ca 627 miljoner. En förklaring till detta kan vara att det var färre huvudmän som rekviderade under hösten än under våren.

För läsåret 2017/2018 var det 836 huvudmän som fick sin ansökan beviljad. Resultatet visar att det totala antalet huvudmän som begär ut medel har minskat från hösten 2016 då 806 rekviderade medel till 794 under våren 2017 och 791 under hösten 2017. I huvudsak är det antalet enskilda huvudmän som har minskat. En annan orsak till minskningen är att samtliga kommunala huvudmän begärde ut medel för våren 2017 men två av dessa begärde inte ut medel för hösten 2017.

Inför läsåret 2017/2018 var antalet huvudmän som kunde ansöka om medel ur bidragspotten 247. Dessa kunde ansöka om totalt 121 tjänster. 107 av dessa huvudmän ansökte och beviljades medel ur bidragspotten. Resultatet blev att 85 huvudmän fullföljde ansökan med en rekvisition och beviljades ca 3,3 miljoner kronor i statsbidrag för hösten 2017.

Fortsatt ökning av antalet karriärlärare

Statistiken visar att antalet karriärlärare varierar mellan bidragsåren. Under våren 2017 fanns det 15 069 förstelärare och 166 lektorer. Under hösten 2017 hade antalet ökat till 15 377 förstelärare. Vad gäller lektorerna så var antalet oförändrat.

Tabell 1 Antal rekvisitioner för våren 2017 och hösten 2017

	Våren 2017	Hösten 2017
Antal rekvisitioner	794	791
varav kommunala huvudmän	290	288
varav enskilda huvudmän	485	484
varav övriga huvudmän	19	19
Antal förstelärare	15 069	15 377
Antal lektorer	166	166

Flest förstelärare arbetar hos kommunerna

Resultatet för året 2017 visar att drygt 85 procent av förstelärarna arbetar hos en kommunal huvudman. Antalet förstelärare med en kommunal huvudman har ökat

från 12 580 under våren 2017 till 12 803 under hösten 2017. Även antalet förstelärare hos de enskilda huvudmännen och hos de som tillhör kategorin övriga huvudmän ökade med nästan 100 stycken.

Tabell 2 Antal och andel förstelärare per huvudmannakategori våren 2017 och hösten 2017

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kommun	12 580	84	12 803	84
Enskilda	2 285	15	2 363	15
Övriga	204	1	211	1
Totalt	15 069	100	15 377	100

Tre av fyra förstelärare är kvinnor

Könsfördelningen bland förstelärarna är oförändrad under hela 2017. Detta trots att antalet förstelärare har ökat. 76 procent av förstelärarna är kvinnor och 24 procent män. Hos de kommunala huvudmännen är andelen kvinnor bland förstelärarna drygt 78 procent. Den största andelen manliga förstelärare finns hos de enskilda huvudmännen med drygt 33 procent och hos kategorin övriga huvudmän med drygt 38 procent.

Tabell 3 Könsfördelning per huvudmannakategori för förstelärare i procent

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kommun	78	22	78	22
Enskilda	66	34	67	33
Övriga	63	37	64	36
Totalt	76	24	76	24

Fyra av fem förstelärare i grundskolan är kvinnor

Fördelningen av förstelärarna mellan skolformerna är densamma för 2017 som för 2016. Statistiken visar att andelen kvinnor överstiger andelen män inom samtliga skolformer. Den största procentuella skillnaden mellan könen finns i grundskolan. Andelen kvinnor i den skolformen är drygt 80 procent. Den tydligaste skillnaden finns i grundskolans årskurs 1–3 där 95 procent av förstelärarna är kvinnor. Även i detta avseende har resultatet inte förändrats jämfört med 2016.

Statistiken för 2017 visar samma trend som för 2016 då andelen manliga förstelärare ökar i takt med elevernas ålder. Könsfördelningen i gymnasieskolan är 58 procent kvinnor och 42 procent män. Fördelningen är densamma under 2016 och 2017. Det totala antalet förstelärare som arbetar inom gymnasieskolan ökar med ca 50 förstelärare från våren 2017 till 3 518 förstelärare under hösten 2017.

Mer information om fördelningen av förstelärare fördelat på skolform och nivå finns i bilagan.

Tabell 4 Könsfördelning per skolform för förstelärare i procent

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Grundskola	81	19	81	19
Gymnasieskola	58	42	58	42
Övriga	86	14	85	15
Totalt	76	24	76	24

Flest karriärlärare har en tillsvidareanställning

Statistiken visar att antalet förstelärare med ett tillsvidareförordnande fortsätter att öka. Hösten 2016 ökade andelen till 44 procent (från 37 procent under våren 2016). Ett år senare, hösten 2017 är andelen tillsvidareförordnanden 54 procent. Det innebär att majoriteten av förstelärarna, för första gången har ett förordnande som är tillsvidare. Den största ökningen av tillsvidareförordnanden finns hos de kommunala huvudmännen. Där skedde en ökning från 6 199 st under våren 2017 till 7 285 st under hösten 2017. Att jämföra med våren 2016 då 4 763 förstelärare hade ett tillsvidareförordnande.

Tabell 5 Anställningsform för förstelärare

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Tillsvidare	7 184	48	8 278	54
Tidsbegränsat mindre än 12 månader	560	4	458	3
Tidsbegränsat 12–23 månader	2 554	17	2 607	17
Tidsbegränsat 24–35 månader	1 838	12	1 521	10
Tidsbegränsat 36 månader +	2 933	19	2 513	16

Förstelärares medellön ökar

Medellönen för en förstelärare uppgick till 41 168 kr under hösten 2017. Det är en ökning med drygt 879 kronor i jämförelse med vårens rekvisitionsperiod.

Förstelärare som är anställda hos kategorin övriga huvudmän har den högsta medellönen. Förstelärare som arbetar inom gymnasieskolan har en medellön på 41 969 kronor hösten 2017. Medan förstelärare som arbetar inom grundskolan har en medellön på 40 905 kronor. Det innebär att förstelärare som arbetar inom gymnasieskolan tjänar i genomsnitt 1 064 kronor mer i månaden än förstelärare som arbetar inom grundskolan.

Löneskillnaden mellan män och kvinnor har ökat något mellan våren 2017 och hösten 2017. I nedan redovisade resultat visas en löneskillnad som är till mennens fördel. Löneskillnaden mellan könen uppgår till 408 kronor under hösten 2017, till mennens fördel. Kvinnornas medellöner fortsätter att vara lägre än mennens inom samtliga huvudmannakategorier. Den högsta löneskillnaden finns hos de kommunala huvudmännen. Där är löneskillnaden mellan könen 608 kronor i månaden (hösten 2017). Den lägsta löneskillnaden mellan könen finns hos de enskilda huvudmännen. Där är skillnaden mellan könen 389 kronor i månaden.

Tabell 6 Medellöner för förstelärare

	Våren 2017	Hösten 2017
Totalt	40 289	40 289
Man	40 575	40 575
Kvinna	40 199	40 199
Kommun	40 512	41 454
Enskilda	38 962	39 505
Övriga	41 413	42 303

Förstelärarna undervisar främst inom de högskoleförberedande programmen

Statistiken visar att förstelärarna som arbetar inom gymnasieskolan undervisar främst inom de högskoleförberedande programmen. Under hösten 2017 är det sammanlagt 2 272 förstelärare som undervisar inom de högskoleförberedande programmen, vilket motsvarar 65 procent av förstelärarna i gymnasieskolan. Av tabell 7 framgår att andelen elever på de högskoleförberedande programmen uppgår till 55 procent.

Tabell 7 Fördelning av förstelärare mellan gymnasieprogram samt andel elever inom program för våren 2017 och hösten 2017

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Andel elever (%)	Andel förstelärare (%)	Andel elever (%)	Andel förstelärare (%)
Högskoleförberedandeprogram	54	66	55	65
Yrkesprogram	27	27	27	27
Introduktionsprogram	18	7	17	8
Övriga program	1	<1	1	<1
Totalt	100	100	100	100

Matematik och svenska vanligaste ämnena för förstelärare

Uppgifterna om ämnesanknytning ska tolkas med försiktighet då uppgiften är frivillig samt tillämpas på olika sätt hos huvudmännen. Under hösten 2017 redovisades någon form av ämnesanknytning för 2 467 förstelärare (av totalt 15 377). De ämnen där flest förstelärare undervisar är matematik och svenska. Följt av engelska och svenska som andraspråk.

Förstelärarna är väl fördelade över landet

Förstelärarna är relativt väl fördelade över landet i förhållande till elevantalet. Det förekommer marginella skillnader mellan regionerna.

Tabell 8 Geografisk spridning av förstelärare

	Våren 2017			Hösten 2017		
	Antal förstelärare	Andel förstelärare (%)	Andel elever (%)	Antal förstelärare	Andel förstelärare (%)	Andel elever (%)
Stockholm	3 852	25	23	3 978	26	24
Östra Mellansverige	2 356	16	17	2 383	15	17
Småland med Öarna	1 245	8	9	1 272	8	9
Sydsverige	2 058	14	15	2 101	14	15
Västsverige	2 993	20	20	3 075	20	20
Norra Mellansverige	1 182	8	8	1 197	8	8
Mellersta Norrland	529	4	4	517	3	4
Övre Norrland	854	6	5	854	6	5

Antal lektorer är fortsatt lågt

Antalet lektorer har varit fortsatt lågt under 2017. Antalet uppgick till 166 lektorer både under våren och under hösten. Statistiken visar att majoriteten av lektoreorna, 152 under våren och under hösten arbetar för en kommunal huvudman. Det motsvarar över 90 procent. Könsfördelningen bland lektoreorna är förhållandevis jämn. Under våren 2017 var andelen kvinnor 57 procent mot männens 43 procent. Under hösten 2017 var fördelningen 55 procent kvinnor mot 45 procent män. Medellönen för lektorer är 47 538 kronor under våren 2017 och ökar till 48 196 kronor under hösten 2017. Löneskillnaden mellan könen, vad gäller lektorer är marginell. Under hösten 2017 var skillnaden 82 kronor, till männens fördel. Andelen lektorer med förordnanden som är tillsvidare ökade från 63 procent under våren 2017 till 67 procent under hösten 2017.

Mer information om lektoreorna finns i bilagan.

Extra statsbidrag inom utanförskapsområden

Bidragsåret 2016/ 2017 uppgick anslaget till 16 000 000 kronor. Elva huvudmän tilldelades en bidragsram, varav åtta huvudmän har ansökt om medel för 12 580 000 kronor, vilket motsvarar 148 förestelärartjänster eller 79 procent av bidragsramen.

Bidragsåret 2017/18 uppgick anslaget till 16 000 000 kronor. 11 huvudmän tilldelades en bidragsram, varav sju huvudmän har ansökt om medel för 14 620 000 kronor, vilket motsvarar 172 karriärtjänster eller 91 procent av bidragsramen

Våren 2017 begärde fem huvudmän ut medel motsvarande 3 094 872 kronor, vilket motsvarar 74 förstelärartjänster. För våren innebär det en nyttjandegrad på 42 procent av bidraget, i förhållande till ansökt och beslutad bidragsram.

Hösten 2017 begärde sju huvudmän ut medel motsvarande 3 386 419 kronor, vilket motsvarar 91 karriärtjänster. För hösten innebär det en nyttjandegrad på 46 procent av bidraget, i förhållande till ansökt och beslutad bidragsram.

Våren 2017 bidragsram: 8 000 000 kronor 11 huvudmän

Hösten 2017 bidragsram: 8 000 000 kronor 11 huvudmän

Tabell 9 Sammanställning av bidragsåret 2017 för utanförskapsområden

	Våren 2017	Hösten 2017
Antal huvudmän som ansökt	8	7
Ansökt belopp kronor	12 580 000	14 620 000
Antal ansökta tjänster	148	172
Antal huvudmän som har begärt ut medel	5	7
Rekvirerat belopp kronor	3 094 872	3 386 419
Antalet Karriärtjänster	74	91*
Nyttjandegrad av sökt ram i procent	42	46

* Antalet karriärlärare som det rekvirerats för är 96 st. Att antalet överstiger den ansökta och beviljade ramen för bidragsåret 2018/18 om 91 karriärtjänster beror på att vissa lärare slutat och ersatts av nya lärare under en pågående rekvisitionsperiod.

Fördelning mellan män och kvinnor samt förstelärare och lektorer

Under våren 2017 var 74 karriärtjänster tillsatta, med fördelningen 60 kvinnor och 14 män. Under hösten begärdes medel ut för 91 karriärtjänster, med fördelningen 76 kvinnor och 20 män. Alla karriärtjänster har tillsatts med förstelärare. Inga lektorer har tillsatts varken under hösten eller våren 2017. Alla förstelärarna utom en hade tillsvidareanställning och arbetade inom grundskolan.

Tabell 10 Antal kvinnor och män med en karriärtjänst 2017

	Våren 2017	Hösten 2017
Totalt antal	74	91
Antal Kvinnor	60	76
Andel Kvinnor i procent	81	83
Antal män	14	20
Andel Män i procent	18	21

Genomsnittlig lön

Den genomsnittliga lönen för alla karriärlärare inom ramen för bidraget under våren 2017 var cirka 43 000 kronor, varav männen fick cirka 3 900 kronor mer i lön än kvinnorna. Den genomsnittliga lönen för hösten var ca 43 343 kronor, varav männen fick drygt 1 900 kronor mer i lön än kvinnorna. Lönedifferensen mellan könen har därmed minskat med ca 2000 kronor från 3 900 kronor till 1 900 kronor mellan höstterminen och vårterminen. Notera dock att antalet män är lågt, vilket betyder att resultatet bör tolkas med viss försiktighet.

Tabell 11 Genomsnittlig lön totalt och fördelat på kön 2017

	Våren 2017	Hösten 2017
Alla	43 068	43 343
Kvinnor	42 331	42 932
Män	46 230	44 901
Löneskillnad i kronor	3899	1 969

Bilaga

Tabell 12 Antal lektorer per huvudmannakategori under våren 2017 och hösten 2017

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Kommun	154	93	152	91
Övriga	2	1	3	2
Enskild	10	6	11	7
Totalt	166	100	166	100

Tabell 13 Anställningstyp för lektorer

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Tillsvidare	104	63	111	67
Tidsbegränsat 12–23 månader	16	10	15	9
Tidsbegränsat 24–35 månader	18	11	12	7
Tidsbegränsat 36 månader +	25	15	24	15
Tidsbegränsat mindre än 12 månader	3	2	4	2

Tabell 14 Medellöner för lektorer

	Våren 2017	Hösten 2017
Kvinnor och män totalt	47 538	48 196
Män	47 673	48 242
Kvinnor och män totalt	47 457	48 160
Kommun	47 688	48 442
Enskild	45 647	45 153
Övriga	45 383	46 923

Tabell 15 Fördelning per huvudmannatyp för lektorer i procent

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Kommun	42	58	42	58
Enskild	60	40	73	27
Övriga	50	50	67	33
Totalt	43	57	45	55

Tabell 16 Könsfördelning per skolform för lektorer i procent

	Våren 2017		Hösten 2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Grundskola	42	58	27	73
Gymnasieskola	60	40	50	50
Övriga	50	50	33	67
Totalt	43	57	45	55

Tabell 17 Den geografiska spridningen av lektorer våren 2017 och hösten 2017

	Våren 2017			Hösten 2017		
	Antal lektorer	Andel lektorer (%)	Andel elever (%)	Antal lektorer	Andel lektorer (%)	Andel elever (%)
Stockholm	56	34	23	55	33	23
Östra Mellansverige	35	21	17	36	22	17
Småland med öarna	18	11	9	19	11	9
Sydsverige	17	10	15	15	9	15
Västsverige	24	15	20	22	13	20
Norra Mellansverige	7	4	8	7	4	8
Mellersta Norrland	4	2	4	5	3	4
Övre Norrland	5	3	5	7	4	5

Tabell 18 Skolformer och årskurser för förstelärare våren 2017

	Antal	Kvinnor	Män	Andel av totala antalet förstelärare	Andel kvinnor inom skolform (%)	Andel män inom skolform (%)
Grundskolan 1–3	2 863	2 731	132	19	95	5
Grundskolan 4–6	3 640	3 071	569	24	84	16
Grundskolan 7–9	4 372	3 029	1 343	29	69	31
Gymnasieskola	3 467	2 012	1 455	23	58	42
Vuxenutbildning	287	230	57	2	80	20
Grundsärskola	181	175	6	1	97	3
Gymnasiesärskola	105	80	25	<1	76	24
Svenska för invandrare	101	88	13	<1	87	13
Förskoleklass	30	30	0	<1	100	0
Särskild utbildning för vuxna	12	12	0	<1	100	0
Specialskolan	9	7	2	<1	78	22
Sameskola	2	2	0	<1	100	0

Tabell 19 Skolformer och årskurser för förstelärare hösten 2017

	Antal	Kvinnor	Män	Andel av totala antalet förstelärare	Andel kvinnor inom skolform (%)	Andel män inom skolform (%)
Grundskolan 1–3	2 955	2 808	147	19	95	5
Grundskolan 4–6	3 796	3 217	579	25	85	15
Grundskolan 7–9	4 376	3 042	1 334	28	69	31
Gymnasieskola	3 518	2 051	1 467	23	58	42
Vuxenutbildning	289	227	62	1	78	22
Grundsärskola	182	175	7	1	96	4
Gymnasiesärskola	104	79	25	<1	76	24
Svenska för invandrare	103	91	12	<1	88	12
Förskoleklass	31	30	1	<1	97	3
Särskild utbildning för vuxna	12	12	0	<1	100	0
Specialskolan	10	9	1	<1	90	10
Sameskola	1	1	0	<1	100	0